

Byrkije nasjonalparkstyre/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre
Møtested:	Fjellfolkets hus - Hattfjelldal
Dato:	06.12.2024
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall meldes snarest på epost til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere varsel.

Medlem eller innkalt varamedlem skal i god tid før møtet melde fra til styreleder om forhold som gjør eller kan gjøre at man er inhabil i en sak som foreligger til behandling på møtet. Dersom styreleder kommer til at det er grunn til å anta at medlemmet vil måtte fratre som inhabil, varsles sekretariat om dette, slik at varamedlem kan innkalles.

Fra kl. 10:00 gjennomføres det årlige dialogmøte mellom faglig rådgivende utvalg og nasjonalparkstyret. Det henvises her til egen innkalling og sakliste for rådgivende utvalg.

Program for dagen

Kl. 10.00 fellesmøte rådgivende utvalg/nasjonalparkstyret.

Kl. 11.30 lunch. Rådgivende utvalg permitteres etter lunch.

Kl. 12:15 ordinært møte i nasjonalparkstyret ihht. egen sakliste.

28.11.2024
Ellen Kristine Schjølberg
styreleder

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
	Styresak		
ST 16/2024	Fellesmøte faglig rådgivende utvalg og Børgefjell nasjonalparkstyre - 2024		2024/13717
ST 17/2024	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		
ST 18/2024	Referatsaker		
RS 28/2024	Børgefjell nasjonalpark - forespørsel om mulig støtte til ny bru over Mjølkelva - Susendal Bygdelag		2024/7993
RS 29/2024	Børgefjell nasjonalpark - svar på forespørsel om mulig støtte til ny bru over Mjølkelva - Susendal Bygdelag		2024/7993
RS 30/2024	Ny frist for retting - Austre Tiplingan landskapsvernområde - pålegg om retting av gjennomførte tiltak på hytte		2021/526
RS 31/2024	Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - dispensasjon for bruk av ATV for uttransport av felt elg Smalåsen og Mellingen øst - Emil Melby Breum mfl.		2023/7403
RS 32/2024	Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - endring i landingspunkter med helikopter - Norsk institutt for naturforskning		2023/6355
RS 33/2024	Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - dispensasjon for innsamling av prøver av ferskvannskreps - fakultet for biovitenskap og akvakultur - Nord universitet		2024/8662
RS 34/2024	Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - dispensasjon for bruk av ATV for uttransport av felt elg - jaktfelt 1825J0037 Tomasvatn A - Tor Henning Brennhaug		2024/11001
RS 35/2024	Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - dispensasjon for bruk av ATV for uttransport av felt elg Smalåsen og Mellingen øst - Henning Høistad mfl.		2024/9590
RS 36/2024	Børgefjell nasjonalpark - anbefaling om etablering av besøkscenter villaks på Laksvollen i Grane kommune		2023/14127
	Styresaker		
ST 19/2024	Status for oppsynstjenesten i Børgefjell nasjonalpark 2024		2018/4516
ST 20/2024	Børgefjell nasjonalpark - orienteringer møte 4 - 2024		2018/4516
ST 21/2024	Søknad om dispensasjon for organisert skitur i Børgefjell mars 2025 - Lengetur - Tor-Gunnar Skibakk		2023/11568
ST 22/2024	Børgefjell nasjonalpark - søknad om dispensasjon fra verneforskriften for riving av eksisterende og oppføring av nytt båtnaust ved Blyvatnet, og for bruk av snøscooter til transport – Røyrvik fjellstyre		2022/11584
ST 23/2024	Børgefjell nasjonalpark og austre Tiplingan lvo - innmelding av behov for midler til tiltak i 2025		2024/13439
ST 24/2024	Møteplan Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre – 2025		2018/18470

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/13717-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 28.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	16/2024	06.12.2024

Fellesmøte faglig rådgivende utvalg og Børgefjell nasjonalparkstyre - 2024

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering

Saksopplysninger

Møtet avholdes som dialogmøte med nasjonalparkstyret.

- SNO orienterer om status for oppsynstjenesten i Børgefjell nasjonalpark 2024.
- Nasjonalparkforvalter orienterer om aktuelle tema.
- Vefsna regionalpark orienterer om arbeidet med merket for bærekraftig reisemål i Vefsnregionen og resultater fra gjennomført gjesteundersøkelse
- Status nasjonalparkkommunearbeid – den enkelte kommune orienterer kort om sin status ift. gjennomførte tiltak/prosjekter i 2024 og planer for 2025

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har med bakgrunn i punkt 6.8 i [nasjonalparkstyrets vedtekter](#) opprettet et faglig rådgivende utvalg. Det faglige rådgivende utvalget er et rådgivende organ for nasjonalparkstyret. Utvalget er rådgivende i forvaltningen av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde.

Det faglige rådgivende utvalgets formål er:

- Bidra til å sikre en langsiktig og helhetlig forvaltning av de verneområdene Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for, herunder arbeidet med utarbeidelse av forvaltningsplaner for verneområdene og revidering/rullering av disse.
- Gi råd til nasjonalparkstyret på store og prinsipielt viktige saker.
- Bidra til å fremme samarbeidet mellom de ulike aktørene innenfor nasjonalparkstyrets myndighetsområde, og å fremme samarbeidet mellom disse og øvrige viktige offentlige og private aktører med interesser og/eller aktiviteter i tilknytning til verneområdene.

Det faglige rådgivende utvalget skal arbeide for å skape felles forståelse blant de deltakende organisasjoner og institusjoner i forvaltning og bruk av området. Det faglige rådgivende utvalget har ingen forvaltningsmyndighet, men skal fungere som et rådgivende organ ovenfor nasjonalparkstyret.

Det faglige rådgivende utvalget har ingen myndighet over grunneiere, rettighetshaverne eller brukerorganisasjonene som deltar i utvalget.

Rådgivende utvalg oppnevnes av Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre og har 11 representanter, med følgende sammensetning:

• Namsskogan fjellstyre	1 representant
• Røyrvik fjellstyre	1 representant
• Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag/Nordland	1 representant
• NJFF avd. Nord-Trøndelag/Nordland	1 representant
• Statskog SF Fjelltjenesten	1 representant
• Statskog SF	1 representant
• Byrkije Sijte	1 representant
• Tjåehkere Sijte	1 representant
• Svenske samebyer	1 representant
• Østre og vestre Tiplingen hytteforening	1 representant
• Friluftsrådene (Helgeland/Polarsirkelen)	1 representant

Det er den enkelte organisasjon/institusjoner som deltar i det faglige rådgivende utvalget som selv velger sine representanter.

Nasjonalparkstyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

Vedlegg/sakspapirer:

- Vedtekter for faglig rådgivende utvalg

Vedtekter for det faglige rådgivende utvalget

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har med bakgrunn i punkt 9 i nasjonalparkstyrets vedtekter vedtatt å opprette et faglig rådgivende utvalg med følgende vedtekter.

§ 1. Faglig rådgivende utvalg

Det faglige rådgivende utvalget for Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er et rådgivende organ for nasjonalparkstyret. Utvalget er rådgivende i forvaltningen av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingen/Diehpell Luvlie landskapsvernområde.

§ 2. Formål

Det faglige rådgivende utvalgets formål er:

- Bidra til å sikre en langsiktig og helhetlig forvaltning av de verneområdene Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for, herunder arbeidet med utarbeidelse av forvaltningsplaner for verneområdene og revidering/rullering av disse.
- Gi råd til nasjonalparkstyret på store og prinsipielt viktige saker.
- Bidra til å fremme samarbeidet mellom de ulike aktørene innenfor nasjonalparkstyrets myndighetsområde, og å fremme samarbeidet mellom disse og øvrige viktige offentlige og private aktører med interesser og/eller aktiviteter i tilknytning til verneområdene.

Det faglige rådgivende utvalget skal arbeide for å skape felles forståelse blant de deltagende organisasjoner og institusjoner i forvaltning og bruk av området. Det faglige rådgivende utvalget har ingen forvaltningsmyndighet, men skal fungere som et rådgivende organ ovenfor nasjonalparkstyret. Det faglige rådgivende utvalget har ingen myndighet over grunneiere, rettighetshaverne eller brukerorganisasjonene som deltar i utvalget.

§ 3. Sammensetning

Det faglige rådgivende utvalget oppnevnes av Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre og har 11 representanter, med følgende sammensetning:

• Namsskogan fjellstyre	1 representant
• Røyrvik fjellstyre	1 representant
• Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag/Nordland	1 representant
• NJFF avd. Nord-Trøndelag/Nordland	1 representant
• Statskog SF Fjelltjenesten	1 representant
• Statskog SF	1 representant
• Byrkije Sijte	1 representant
• Tjåehkere Sijte	1 representant
• Svenske samebyer	1 representant
• Østre og vestre Tiplingen hytteforening	1 representant
• Friluftsrådene (Helgeland/Polarsirkelen)	1 representant

De enkelte organisasjoner/institusjoner som deltar i det faglige rådgivende utvalget velger selv sine representanter. Hver representant skal ha oppnevnt personlige vararepresentanter. Det faglige rådgivende utvalget skal ha minst 40 % representasjon fra begge kjønn (jf. likestillingslovens bestemmelser).

Leder og nestleder av det faglige rådgivende utvalget velges hvert annet år av utvalget selv. Funksjonstiden for det faglige rådgivende utvalget følger kommunevalgperiodene, samt sametingsvalgperioden for representanter for reinbeitedistriktene og reinsamelaget.

§ 4. Sekretariat

- Sekretariatet for det faglige rådgivende utvalget legges til nasjonalparkforvalteren.
- Sekretariatet forbereder saker som skal bringes inn for det faglige rådgivende utvalget og fører protokoll fra møtene. Representantene i utvalget kan sammen med leder selv fremme saker for rådet.

§ 5. Møter

- Utvalget skal møte nasjonalparkstyret minimum en gang hvert år eller når minst en tredjedel av utvalgets medlemmer krever det.
- Møtene i utvalget ledes av lederen. Er leder av utvalget ikke til stede, ledes møtet av nestleder.
- Innkalling til møte skal skje med minst 2 ukers varsel. Innkallingen skal inneholde oversikt over de saker som skal behandles (saksliste). Saksdokumentene medsendes eller legges ut til gjennomsyn for utvalgets medlemmer samtidig med at innkallingen utsendes.
- Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har møte- tale og forslagsrett i utvalget. Fylkesmennene i Trøndelag og Nordland, Miljødirektoratet, Statens Naturoppsyn (SNO) og reindriftsforvaltningen i Trøndelag og Nordland har møte og talerett.
- Det skal føres protokoll fra møtene.

§ 6. Avstemming

Vedtak i utvalget gjøres med vanlig flertall. Minst ½ av utvalget må være til stede for at utvalget er vedtaksføre. Ved stemmelikhet har leder dobbeltstemme.

§ 7. Vedtektsendring

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre kan endre disse vedtektene.

§ 8. Utmelding og oppløsning

De enkelte institusjoner og organisasjoner kan tre ut av utvalget med umiddelbar virkning dersom de ønsker det. Utmeldingen skal være skriftlig. Nasjonalparkstyret kan etter søknad eller på eget initiativ oppnevne nye representanter fra andre institusjoner og/eller organisasjoner.

Sist revidert 25.06.2020

From: Susendal bygdelag[bygdelaget@susendal.no]
Sent: 21.06.2024 15:54:04
To: Tødås, Tore[tore.todas@statsforvalteren.no]
Subject: Forespørsel om mulig støtte til ny bru over Mjølkelva.
Hei

Jeg tar kontakt på vegne av Susendal bygdelag som i disse dager er i gang med å bygge ny over Mjølkelva i Susendal. Den gamle brya ble tatt av flom høsten 2020. Det har vært en lang prosess med avklaringer med kommunen og NVE. Ny bru ble prosjektert i 3 forskjellige alternativ, der det billigste lå på ca. 15mill. Hattfjelldal kommune har ingen mulighet å finansiere dette.

Da har Susendal bygdelag i møte med kommunen kommet frem til et alternativ 4, der vi bygger bru på dugnad. Brua er en 24 meter lang bru med betong dekke, kostnadsoverslaget nå er på ca. + - 4 mill. Av dette har Susendal Bygdelag garantert for 1,3 mill. i dugnadsinnsats. Hattfjelldal kommune har i kommunestyremøte 19.06.24 vedtatt å bevilge 2,7mill. til ny bru.

Det kan nevnes at vi tidligere har bygget ny kirke 2001, ny bru over Bakli i 2004, og lagt fiber til alle hus og hytter i Susendal i 2018.

I forbindelse med nytt prosjekt er vi på jakt etter noen som er villig til å støtte oss. Vi har samlet inn om lag 450 000,- på arrangement og bidrag fra privatpersoner, samt fått et tilskudd på 150 000,- fra Statskog. Pengene er tenkt brukt til å dekke faktiske kostnader til drivstoff og andre utgifter dugnadsgjengen har. Det skal ikke utbetales lønn.

Vi tar sjansen på å forespørre om du har oversikt over hvor vi kan søke om et mulig bidrag til brubygging. Vi tenker at for innfallsporten på Øyum vil det være en stor fordel om ny bru kommer på plass. Alle våre bidragsytere vil bli omtalt i prosessen og ved åpning av ny bru, som etter planen vil være høsten 2024.

Ta gjerne kontakt om det er behov for ytterligere informasjon.

På vegne av Susendal Bygdelag
Trine Thorsen Bolstad

Byrkije nasjonalparkstyre/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/borgefjell>

Susendal bygdelag

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2024/7993-0

Deres ref.

Dato 24.06.2024

Børgefjell nasjonalpark - svar på forespørsel om mulig støtte til ny bru over Mjølkelva - Susendal Bygdelag

Vi viser til Deres e-post av 21. juni 24.

Børgefjell nasjonalparkstyre har dessverre ikke midler til rådighet for å støtte slike tiltak. Vi finansierer våre prosjekter med å melde inn behov til Miljødirektoratet, dette gjelder finansiering av skjøtsels- og tilretteleggingsbehov i eller ved verneområdene. Vi har ikke anledning til å bruke disse midlene til tilskudd til andre aktører.

Søkbare finansieringsordninger hos Miljødirektoratet finner dere i elektronisk søknadssenter: <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>

Lykke til!

Med hilsen

Ellen Schjølberg
Styreleder

Tore Tødås
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

ADVOKATFIRMAET bRAUT
Att: advokat Knut Jullumstrø
Tordenskjolds gate 20
8656 MOSJØEN

Trondheim, 24.06.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/1219

Saksbehandler:
Marit Doseth

Frist for gjennomføring av rettingsvedtak i Austre Tiplingan landskapsvernområde

Det vises til vårt vedtak av 04.06.2023 vedrørende klage på vedtak om retting av tiltak på hytte innenfor Austre Tiplingan landskapsvernområde.

Ved en inkurie ble det fastsatt kortere frist for retting enn nasjonalparkstyrets rettingsfrist. Vi stadfestet at følgende tiltak skal rettes:

- Tak over platting/gulv reduseres til 3 meters lengde målt fra tverrvegg
- Platting/gulv under tak reduseres til 3 meters lengde målt fra tverrvegg
- Rekkverk på platting/gulv fjernes
- Rester av platting på hyttens framside med betongfundamenter fjernes
- Alle vindusomramminger males i mørke farger
- Oppsatt parabolantenne fjernes

Ny frist for rettingen settes til **30. september 2025**.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyret**

Postadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyret.no/borgefjell>

Emil Melby Breum
Brattberget 407
2410 Hernes

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2023/7403-0 432.3

Deres ref.

Dato 02.07.2024

Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - dispensasjon for bruk av ATV for uttransport av felt elg i jaktfelt Smalåsen og Mellingen øst - Emil Melby Breum mfl.

Viser til søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av motorkjøretøy for uttransport av felt elg.

Vedtak

Med hjemmel i § 3 pkt. 6.3h i forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark fastsatt i Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyret ✓/nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Emil Melby Breum og Joakim Siljubergsåsen gis dispensasjon fra verneforskriften for bruk av ATV med belter eller elgtrekk for uttransportering av felt elg innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark på jaktfelt Smalåsen og Mellingen øst i Namsskogan kommune.*

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- *Dispensasjonen gjelder for perioden 25.09.2024 tom. 01.10.2024*
- *Dispensasjonen er kun gyldig innenfor grensene til jaktfeltet.*
- *Kjøring skal skje så hensynsfullt som mulig i forhold til dyreliv og vegetasjon jfr. aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven. Det er ikke tillatt å hugge skog/rydde trase for transporten.*
- *Dispensasjonen gjelder kun for uttransport av felt elg, det er ikke tillatt å ta kjøretøyet inn i verneområdet før elg er felt.*
- *Det skal ikke settes varige spor i terrenget. Med varige spor menes spor som er synlige over flere sesonger. Kjøring skal unngås i områder som vil kunne få særlige skader, herunder særlig våte myrpartier.*
- *Tillatelsen skal tas med ved kjøring og vises ved kontroll.*
- *Mislighold av dispensasjonen og/eller brudd på vilkår satt i denne kan medføre inndragning av dispensasjonen.*
- *Rapport med antall turer, tidspunkt for kjøringen og kjørerute påtegnet kart skal sendes til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyret snarest etter elgjakten og senest 15. januar påfølgende år.*

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Nasjonalpark

Børgefjell/Byrkije

Landskapsvernområde

Austre Tiplingan/Luvlie Diehpel

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Saksopplysninger

Emil Melby Breum med jaktlag har inngått kontrakt på elgjakt på jaktfelt Smalåsen og Mellingen øst i Namsskogan kommune. Jaktlaget søker om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av motorisert kjøretøy for uttransportering av felt elg for de delene av jaktfeltet som ligger i Børgefjell nasjonalpark.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I verneforskriften og forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark åpnes det for bruk av motorisert kjøretøy for uttransport av felt elg. Dette er av Miljødirektoratet definert til å være beltegående kjøretøy som elgtrekk eller ATV med belter.

Naturbase, artskart og andre tilgjengelige kunnskapskilder er sjekket uten å ha funnet mulige konflikter ift. omsøkt aktivitet for aktuelle periode. Aktiviteten vil foregå i en periode hvor det lite konflikt ift. annet dyreliv. En stor del av jaktbart areal ligger utenfor nasjonalparken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jfr. naturmangfoldloven § 9. Dispensasjonen gjelder kun for uttransport av felt elg og gir ikke rett til annen kjøring/transport ifb. med utøvelsen av jakten. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Aktivitetene som er omsøkt, er innenfor rammen av forvaltningsplanen og vil ikke gi noen særlig økt belastning. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner om at transporten vil føre til miljøforringelse så lenge denne gjennomføres ihht. vilkår gitt i dispensasjonen. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene ved retting bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av beltegående kjøretøy for uttransportering av felt elg er erfaringsmessig en miljøforsvarlig metode så lenge omfanget av aktiviteten er begrenset. § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Med hilsen

Tore Tødås
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Lars Anders Lorentzen	Brinken 11	8661	Mosjøen
Gustav Busch Arntsen	Kolstadveien 7	8986	Vega
Thomas Johansen	Fjordvegen 250	9107	KVALØYA
RØYRVIK FJELLSTYRE	Stadionveien 4	7898	LIMINGEN
NAMSKOGAN FJELLSTYRE	Turistveien 2	7890	NAMSSKOGAN
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
ØSTRE NAMDAL REINBEITEDISTRIKT/ TJÅEHKERE SIJTE	c/o Mats Joma Nyvikveien 28	7898	LIMINGEN

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyret

Postadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyret.no/borgefjell>

STIFTELSEN NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING NINA
Postboks 5685 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2023/6355-0 432.3

Deres ref. 475.1/2024

Dato 05.07.2024

Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - endring i landingspunkter med helikopter - Norsk institutt for naturforskning

Viser til Deres søknad av 04.07.2024 om endring av landingspunkter med helikopter. Endringsønsker som gjelder dispensasjon gitt i møte 12.06.2023, sak 15/2023

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyret v/nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

Norsk institutt for naturforskning (NINA) gis dispensasjon fra verneforskriften for landing med helikopter på følgende punkter i Børgefjell nasjonalpark i 2024:

- En landing ved Båttjønnna, UTM 33 W 451502 7237036
- En landing i Virmadalen, UTM 33 W 443423 7214704.

Dispensasjonen for landing på disse punktene gis på de vilkår vedtatt til dispensasjon i møte 12.06.2023, sak 15/2023

Begrunnelse

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende. Det anes positivt for verneformålet at tiltakshaver foretar opprydding etter avsluttede prosjekter.

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyret, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Nasjonalpark

Børgefjell/Byrkije

Landskapsvernområde

Austre Tiplingan/Luvlie Diehpel

Andre forhold

- Det gjøres oppmerksom på at denne tillatelsen er hjemlet i naturmangfoldloven og forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og gjelder bare i forholdet til verneforskriftens bestemmelser.
- Tillatelsen gjelder ikke i forhold til lov om motorferdsel i utmark, kommunal godkjenning etter motorferdselsloven må derfor innhentes for landing.
- Dispensasjonen omfatter ikke grunneiers rettigheter.

Norsk institutt for naturforskning ble i møte den 12.06.2023, sak 15/2023 innvilget følgende dispensasjon av nasjonalparkstyret:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

- *Norsk institutt for naturforskning (NINA) gis tillatelse til oppsetting av inntil 44 kameratuneller for overvåkning av smågnagere i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Kameraene merkes med formål og kontaktinformasjon. Ved innsteining av kameratunnelene skal det ikke tas stein fra det som kan oppfattes som kulturminner. Bruken av stein skal gjennomføres med forsiktighet, ved prosjektets avslutning skal stein legges tilbake i terrenget på en naturlig måte. Dvs. at stein ikke legges i hauger eller varder.*
- *Norsk institutt for naturforskning gis tillatelse til oppsetting viltkamera på inntil 15 fjellrevhi i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Kameraene merkes med formål og kontaktinformasjon.*
- *Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon for å videreføre fastmerking av vegetasjonstransekt og lemenplott i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Merking utføres med nedbrytbare trefliser.*
- *Dispensasjonene for fastmerking av vegetasjonstransekt og lemenplott, oppsett av viltkamera på fjellrevhi og oppsett av kameratuneller gjelder for årene 2023, 2024, 2025 og 2026.*
- *Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon fra § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for bruk av helikopter til frakt av materiell, utstyr og feltteam i forbindelse med feltarbeid i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.*
- *Dispensasjonen gjelder for to (2) turer/flyginger pr. år med landing ved Ranserbuva og ved høyde 1128 på Reinfjella. Nasjonalparkstyret delegerer myndighet til nasjonalparkforvalter å endre landingsplass hvis det kommer frem behov for dette etter at kameratuneller er utplassert.*
- *Dispensasjonen for bruk av helikopter gjelder i periodene august 2023, august 2024, august 2025 og august 2026*
- *Ferdselen skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre- og fuglelivet i området. Vi gjør spesielt oppmerksom på at det tas hensyn til fjellreven.*
- *Dersom det er tamrein i området tas det hensyn til denne. Før flyging kan Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen kontaktes, tilsvarende Tjæhkere Sijte v/Mats Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.*

Begrunnelse

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. Kunnskap er viktig for

forvaltningen av Børgefjell nasjonalpark. Informasjonen som samles inn i forskningsprosjektet vil øke kunnskapsgrunnlaget og være med på å danne et godt grunnlag for den framtidige forvaltningen. Dette gjelder ikke bare lokalt, men også i nasjonal sammenheng. Prosjektet inngår i et nasjonalt prosjekt som omfatter flere områder i Norge. Prosjektet er i tråd med målsetninger i forvaltningsplanen. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Enstemmig vedtatt

Norsk institutt for naturforskning søker i brev av 04.07.2024 om endring av landingsplasser pga. endrete/økt behov. Det søkes da om landing ved Båttjønna og i Virmadalen. Behovet er begrunnet med samkjøring av tre feltoppdrag «Nasjonal overvåking smågnagere» i Ranserdalen, «Opprydding av TOV områdene» i Viermadalen/Lotterfjell, samt taksering og opprydding langs etablerte vegetasjon og snøleie gradienter, eventuelt også uthenting av kamera på fjellrevhi.

Det er tidligere gitt dispensasjon for to flygninger pr. år ifb med prosjektet, søknaden innebærer ikke endringer i dette. Søknaden omfatter kun landing på nye lokasjoner ifb. med endring i behov. I opprinnelig vedtak ga nasjonalparkstyret delegerer myndighet til nasjonalparkforvalter å endre landingsplasser hvis det kommer frem behov for dette. Nasjonalparkforvalter kan derfor ut fra dette vedtak behandle søknaden administrativt. Søknaden om endring av landingsplasser gjelder kun for 2024 på de samme vilkår som gitt i opprinnelig dispensasjon.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

NINA er gitt dispensasjon for tiltaket tidligere hvor miljørettsprinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 ble vurdert. Søknaden omfatter kun endring av landingsplasser, noe som også medfører endring i flyrute. I behandling av søknaden er kunnskapsgrunnlaget ift. dette gjennomgått og anses som oppfylt.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Metodene er utprøvd over flere år og gir erfaringsmessig liten negativ effekt på verneformålet. Søker har god kunnskap om hvor fjellrevhi befinner seg. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Dispensasjonen er en videreføring eller endring av tidligere aktiviteter. Noen prosjekter er avsluttet og medfører at tiltakshaver skal rydde etter seg (TOV- områdene) Noe som anses positivt for verneverdiene. Nml. § 10 tillegges derfor liten vekt i saken

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis aktiviteten medfører miljøforringelse av nasjonalparken, skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet har fått i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av helikopter for transport i august, etter yngle- og hekkeperioden anses ikke å ha spesiell negativ innvirkning på verneverdiene utover at det genererer støy i en kort periode.

Med grunnlag i denne gjennomgangen kan en ikke se at endringen vil strider mot vernevedtakets formål og heller ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Grunnlag for å kunne gi dispensasjon etter Nml. § 48 foreligger dermed.

Med hilsen

Tore Tødås
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

Brev av 04.07.2024 fra Norsk institutt for naturforskning om landingspunkter med helikopter

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
ØSTRE NAMDAL REINBEITEDISTRIKT/ TJÅEHKERE SIJTE	c/o Mats Joma Nyvikveien 28	7898	LIMINGEN
HATTFJELLDAL KOMMUNE	O.T. Olsens vei 3A	8692	HATTFJELLDAL
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
RØYRVIK KOMMUNE	Kommunehuset	7898	LIMINGEN
RØYRVIK FJELLSTYRE	Stadionveien 4	7898	LIMINGEN
BYRKIJE REINBEITEDISTRIKT	c/o Tor Enok Larsen Austfiplingdalsvegen 490	8685	TROFORS
NAMSKOGAN FJELLSTYRE	Turistveien 2	7890	NAMSSKOGAN
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
Gustav Busch Arntsen	Kolstadveien 7	8986	Vega
Nina Elisabeth Eide	Brønstadveien 137	3619	SKOLLENBORG
Lars Anders Lorentzen	Brinken 11	8661	Mosjøen

Byrkije nasjonalparkstyre/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/borgefjell>

NORD UNIVERSITET
Postboks 1490
8049 BODØ

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2024/8662-0 432.3

Deres ref. Maria Lucia Sainz Escudero

Dato 31.07.2024

Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - dispensasjon for innsamling av prøver av ferskvannskreps - fakultet for biovitenskap og akvakultur - Nord universitet

Viser til søknad av 30. juni 2024 om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for innsamling av prøver av ferskvannskreps på to lokaliteter.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, har Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre v/nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- Nord Universitet v/Maria Lucia Sainz Escudero gis dispensasjon fra verneforskriften til Børgefjell nasjonalpark for innsamling av arten *Polyartemia forcipata* på lokaliteter vist i tabell 1 i saksutredningen.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Innsamlingen skal utføres/ledes i felt av Maria Lucia Sainz Escudero eller Joost Raeymaekers
- Det skal ikke brukes andre innsamlingsredskaper enn vannhåv og insekthåv.
- Dispensasjonen gjelder innsamling av inntil 15 voksne individer pr. lokasjon.
- Dispensasjonen gjelder for perioden fra 1. august til 30. september 2024.
- Utstyr som håver, vadere og annet feltutstyr som kan overføre smitte eller fremmede organismer skal være desinfisert før prøvetaking gjennomføres.
- Denne tillatelsen skal medbringes under gjennomføring av innsamlingen.
- Dispensasjonen åpner ikke for bruk av motorisert ferdsel i samband med innsamlingen.

Begrunnelse

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av nasjonalparkstyret 28.05.2014.

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Nasjonalpark

Børgefjell/Byrkije

Landskapsvernområde

Austre Tiplingan/Luvlie Diehpel

Saksopplysninger

Nord Universitet v/Maria Lucia Sainz Escudero søker om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell nasjonalpark for innsamling av ferskvannskreps som en del av et forskningsprosjekt knyttet til klimaendringer.

Søknaden gjelder innsamling av arten *Polyartemia forcipata* som har status livskraftig på rødlista.

Dyrelivet i nasjonalparken er fredet mot skade og ødeleggelse, det kreves derfor dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 for å gjennomføre innsamlingen.

Forvaltningsmyndigheten har ikke god kunnskap om insektlivet i nasjonalparken og det aktuelle området. (jf. naturmangfoldloven § 8). Følgelig er det grunn til å gjøre en føre-var vurdering av tiltaket. (jf. naturmangfoldloven § 9) Det er likevel slik at innsamlingen skal ha et avgrenset omfang i tid og rom. Innsamlingen skal utføres av vitenskapelig personale med forventet god kunnskap om insektsartene og deres økosystem. Det er derfor ikke grunn for å mene at den omsøkte innsamlingen av insekter vil ha negativ påvirkning på økosystemet. Artene har status LC på Rødlista. (jf. naturmangfoldloven § 10). Det forutsettes at innsamlingen skjer uten bruk av motorisert ferdsel i nasjonalparken. (jf. naturmangfoldloven § 12). En begrenset innsamling av insekter på ulike lokaliteter vil etter vår vurdering ikke ha nevneverdige effekter på verneverdiene i nasjonalparken. Søknaden oppfyller etter vår vurdering kriteriene i § 48 for å kunne gi dispensasjon.

Tabell 1 – lokaliteter hvor innsamlingen kan gjennomføres jf. oppgitte koordinater i søknaden fra Nord universitet:

Lokalitet	Kartutsnitt	Beskrivelse lokasjon
1		Lite tjern nord for Gaukarvatnet - 65.132°N, 13.798°E
2		Lite tjern ved Raentserenmehkie i Ranserdalen. 65.1785°N, 14.1781°E

Med hilsen

Tore Tødås
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Maria Lucia Sainz Escudero	Postboks 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog SF	Postboks 2600	7734	STEINKJER
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	c/o Tor Enok Larsen	8685	TROFORS
BYRKIJE REINBEITEDISTRIKT	Austfiplingdalsvegen 490		
ØSTRE NAMDAL REINBEITEDISTRIKT/ TJÅEHKERE SIJTE	c/o Mats Joma Nyvikveien 28	7898	LIMINGEN
RØYRVIK FJELLSTYRE	Stadionveien 4	7898	LIMINGEN
NAMSKOGAN FJELLSTYRE	Turistveien 2	7890	NAMSSKOGAN
Gustav Busch Arntsen	Kolstadveien 7	8986	Vega
Lars Anders Lorentzen	Brinken 11	8661	Mosjøen
Thomas Johansen	Fjordvegen 250	9107	KVALØYA

**Byrkije nasjonalparkstyre/
Børgefjell nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/borgefjell>

Tor Henning Brennhaug
Svenningdalsvegen 224
8685 Trofors

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2024/11001-0 432.3

Deres ref.

Dato 17.09.2024

Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - dispensasjon for bruk av motorkjøretøy for uttransport av felt elg - jaktfelt 1825J0037 Tomasvatn - Tor Henning Brennhaug

Viser til søknad av 16.09.24 om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av motorkjøretøy for uttransport av felt elg.

Vedtak

Med hjemmel i § 3 pkt. 6.3h i forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark fastsatt i Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre /nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Tor Henning Brennhaug med jaktlag gis dispensasjon fra verneforskriften for bruk av ATV med belter eller elgtrekk for uttransportering av felt elg innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark på jaktfelt 1825J0037 Tomasvatn i Grane kommune.*

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- *Dispensasjonen gjelder for perioden 25.09.24 – 10.10.24.*
- *Dispensasjonen er kun gyldig innenfor grensene til jaktfeltet.*
- *Kjøring skal skje så hensynsfullt som mulig i forhold til dyreliv og vegetasjon jfr. aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven. Det er ikke tillatt å hugge skog/rydde trase for transporten.*
- *Dispensasjonen gjelder kun for uttransport av felt elg, det er ikke tillatt å ta kjøretøyet inn i verneområdet før elg er felt.*
- *Det skal ikke settes varige spor i terrenget. Med varige spor menes spor som er synlige over flere sesonger. Kjøring skal unngås i områder som vil kunne få særlige skader, herunder særlig på våte myrpartier.*
- *Tillatelsen skal tas med ved kjøring og vises ved kontroll.*
- *Mislighold av dispensasjonen og/eller brudd på vilkår satt i denne kan medføre inndragning av dispensasjonen.*
- *Rapport med antall turer, tidspunkt for kjøringen og kjørerute påtegnet kart skal sendes til Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre snarest etter elgjakten og senest 15. januar påfølgende år.*

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Nasjonalpark

Børgefjell/Byrkije

Landskapsvernområde

Austre Tiplingan/Luvlie Diehpel

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Saksopplysninger

Tor Henning Brennhaug med jaktlag har kontrakt på elgjakt på jaktfelt 1825J0037 Tomasvatn i Grane kommune. Jaktlaget søker om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av motorisert kjøretøy for uttransportering av felt elg for de delene av jaktfeltet som ligger i Børgefjell nasjonalpark.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I verneforskriften og forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark åpnes det for bruk av motorisert kjøretøy for uttransport av felt elg. Dette er av Miljødirektoratet definert til å være beltegående kjøretøy som elgtrekk eller ATV med belter.

Naturbase, artskart og andre tilgjengelige kunnskapskilder er sjekket uten å ha funnet mulige konflikter ift. omsøkt aktivitet for aktuelle periode. Aktiviteten vil foregå i en periode hvor det lite konflikt ift. annet dyreliv. En stor del av jaktbart areal ligger utenfor nasjonalparken. Noe som tilsier at aktiviteten innenfor verneområdet anses som begrenset ettersom de fleste dyr felles utenfor området som krever dispensasjon.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jfr. naturmangfoldloven § 9. Dispensasjonen gjelder kun for uttransport av felt elg og gir ikke rett til annen kjøring/transport ifb. med utøvelsen av jakten. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Aktivitetene som er omsøkt, er innenfor rammen av forvaltningsplanen og vil ikke gi noen særlig økt belastning. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner om at transporten vil føre til miljøforringelse så lenge denne gjennomføres ihht. vilkår gitt i dispensasjonen. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene ved retting bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av beltegående kjøretøy for uttransportering av felt elg er erfaringsmessig en miljøforsvarlig metode så lenge omfanget av aktiviteten er begrenset. § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Med hilsen

Tore Tødås
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Lars Anders Lorentzen	Brinken 11	8661	Mosjøen
Gustav Busch Arntsen	Kolstadveien 7	8986	Vega
Thomas Johansen	Fjordvegen 250	9107	KVALØYA
RØYRVIK FJELLSTYRE	Stadionveien 4	7898	LIMINGEN
NAMSKOGAN FJELLSTYRE	Turistveien 2	7890	NAMSSKOGAN
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
ØSTRE NAMDAL REINBEITEDISTRIKT/ TJÅEHKERE SIJTE	c/o Mats Joma Nyvikveien 28	7898	LIMINGEN
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/borgefjell>

Henning Høistad
Håkonsbakken 2
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2024/9590-0 432.3

Deres ref.

Dato 12.08.2024

Innvilget - Børgefjell nasjonalpark - dispensasjon for bruk av ATV for uttransport av felt elg Smalåsen og Mellingen øst - Henning Høistad mfl.

Viser til søknad av 09.08.24 om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av motorkjøretøy for uttransport av felt elg.

Vedtak

Med hjemmel i § 3 pkt. 6.3h i forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark fastsatt i Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre /nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Henning Høistad, Even Langøien, Amund Langøien og Rune Høistad gis dispensasjon fra verneforskriften for bruk av ATV med belter eller elgtrekk for uttransportering av felt elg innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark på jaktfelt Smalåsen og Mellingen øst i Namsskogan kommune.*

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- *Dispensasjonen gjelder for 2024.*
- *Dispensasjonen er gyldig i jaktperioden som er avtalt med Namsskogan fjellstyre.*
- *Dispensasjonen er kun gyldig innenfor grensene til jaktfeltet.*
- *Kjøring skal skje så hensynsfullt som mulig i forhold til dyreliv og vegetasjon jfr. aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven. Det er ikke tillatt å hugge skog/rydde trase for transporten.*
- *Dispensasjonen gjelder kun for uttransport av felt elg, det er ikke tillatt å ta kjøretøyet inn i verneområdet før elg er felt.*
- *Det skal ikke settes varige spor i terrenget. Med varige spor menes spor som er synlige over flere sesonger. Kjøring skal unngås i områder som vil kunne få særlige skader, herunder særlig på våte myrpartier.*
- *Tillatelsen skal tas med ved kjøring og vises ved kontroll.*
- *Mislighold av dispensasjonen og/eller brudd på vilkår satt i denne kan medføre inndragning av dispensasjonen.*
- *Rapport med antall turer, tidspunkt for kjøringen og kjørerute påtegnet kart skal sendes til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre snarest etter elgjakten og senest 15. januar påfølgende år.*

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Nasjonalpark Børgefjell/Byrkije
Landskapsvernområde Austre Tiplingan/Luvlie Diehpel

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Saksopplysninger

Henning Høistad med jaktlag har inngått kontrakt på elgjakt på jaktfelt Smalåsen og Mellingen øst i Namsskogan kommune. Jaktlaget søker om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av motorisert kjøretøy for uttransportering av felt elg for de delene av jaktfeltet som ligger i Børgefjell nasjonalpark.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I verneforskriften og forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark åpnes det for bruk av motorisert kjøretøy for uttransport av felt elg. Dette er av Miljødirektoratet definert til å være beltegående kjøretøy som elgtrekk eller ATV med belter.

Naturbase, artskart og andre tilgjengelige kunnskapskilder er sjekket uten å ha funnet mulige konflikter ift. omsøkt aktivitet for aktuelle periode. Aktiviteten vil foregå i en periode hvor det lite konflikt ift. annet dyreliv. En stor del av jaktbart areal ligger utenfor nasjonalparken. Noe som tilsier at aktiviteten innenfor verneområdet anses som begrenset ettersom de fleste dyr felles utenfor området som krever dispensasjon.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jfr. naturmangfoldloven § 9. Dispensasjonen gjelder kun for uttransport av felt elg og gir ikke rett til annen kjøring/transport ifb. med utøvelsen av jakten. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Aktivitetene som er omsøkt, er innenfor rammen av forvaltningsplanen og vil ikke gi noen særlig økt belastning. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner om at transporten vil føre til miljøforringelse så lenge denne gjennomføres ihht. vilkår gitt i dispensasjonen. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene ved retting bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av beltegående kjøretøy for uttransportering av felt elg er erfaringsmessig en miljøforsvarlig metode så lenge omfanget av aktiviteten er begrenset. § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Med hilsen

Tore Tødås
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Lars Anders Lorentzen	Brinken 11	8661	Mosjøen
Gustav Busch Arntsen	Kolstadveien 7	8986	Vega
Thomas Johansen	Fjordvegen 250	9107	KVALØYA
RØYRVIK FJELLSTYRE	Stadionveien 4	7898	LIMINGEN
NAMSKOGAN FJELLSTYRE	Turistveien 2	7890	NAMSSKOGAN
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
ØSTRE NAMDAL REINBEITEDISTRIKT/ TJÅEHKERE SIJTE	c/o Mats Joma	7898	LIMINGEN
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Nyvikveien 28		
	Postboks 2600	7734	STEINKJER

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyret**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyret.no/borgefjell>

GRANE KOMMUNE
Industriveien 2
8682 TROFORS

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2023/14127-0 432.3

Deres ref.

Dato 09.09.2024

Børgefjell nasjonalparkstyret - anbefaling om etablering av besøkssenter villaks på Laksvollen i Grane kommune

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyret anbefaler etablering av ett autorisert besøkssenter for villaks på Laksvollen i Grane kommune. Gjennom nasjonalparkstyret er det etablert et godt samarbeid mellom kommunen og verneområdeforvaltningen, noe som kan utvikles videre gjennom et besøkssenter hvor nasjonalparkforvaltningen får en ny og stor arena for dialog og kommunikasjon med publikum.

Laksvollen vil bli et trafikkknutepunkt langs E6 med potensiale for mye besøk. Dette vil være eneste punkt mellom Namsskogan og Mosjøen som tilbyr servicefunksjoner for veifarende, det vil også fange opp trafikk øst-vest med Rv 73 til Sverige og fylkesveg 76 ut til Helgelandskysten. For nasjonalparkforvaltningen vil etablering av besøkssenter bety tilgang til et stort publikum å kommunisere med gjennom merkevaren Norges nasjonalparker. Dette både utendørs med installasjoner som allerede er under planlegging, og med innendørs utstillinger og aktiviteter. Gjennom samarbeid vil en her øke regionens attraktivitet som besøksmål, skape økt lokal verdiskapning, økt kunnskap og bedre vern.

I Grane kommunes planer for Laksvollen vil et besøkssenter for villaks passe godt inn sammen med andre servicetilbud, turistinformasjon og opplevelsesmuligheter. Grane er en nasjonalparkkommune og dette skal gjenspeiles i bygningsmasse, informasjon, utforming av utearealer. Et besøkssenter vil skape stolthet om lokale naturverdier, her kan besøkende få informasjon og kunnskap om ulike naturverdier på besøkssenter for etterpå å oppleve de samme verdiene ute i naturen. Få andre regioner i Norge kan oppvise en så stor variasjon i et forholdsvis avgrenset geografisk område med tanke på vann, vassdrag, skog og fjell i tilknytning til to nasjonalparker.

For Børgefjell nasjonalpark vil et slikt besøkssenter som også gir rom for nasjonalparkinformasjon være i tråd med nasjonalparkens besøksstrategi. Nasjonalparkforvalter for Børgefjell/Byrkije og Lomsdal-Visten/Njaarken vil ellers bli invitert til å ha representant med vara i styret for drift av senteret, noe som underbygger Grane kommunes vilje til å involvere nasjonalparkforvaltningen i etableringen og driften av besøkssenteret.

Med hilsen

Tore Tødås
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Nasjonalpark Børgefjell/Byrkije
Landskapsvernområde Austre Tiplingan/Luvlie Diehpel

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/4516-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 28.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	19/2024	06.12.2024

Status for oppsynstjenesten i Børgefjell nasjonalpark 2024

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar statusrapport fra Statens naturoppsyn for 2024 til orientering

Saksopplysninger

Ihht. pkt 11. i vedtektene for nasjonalparkstyret er Statens naturoppsyn (SNO) tilsynsmyndighet i verneområdene, jfr. lov om statlig naturoppsyn.»

SNOs arbeid med tilsyn/kontroll utføres i stor grad gjennom årlige tjenestekjøp fra Statskog Fjelltjenesten og fjellstyrene i Namsskogan og Røyrvik. Personell er utstyrt med SNO sine oppsynshjelmmer, og følger gjeldende oppsynsinstrukser og føringer fra SNO sentralt. SNO er ansvarlig for koordinering av oppsynsinnsatsen.

SNO er selv ansvarlig for planlegging, prioriteringer for gjennomføring og rapportering av tilsyns- og kontrolloppgaver. Nasjonalparkforvaltningen kan gjennom det årlige planleggingsmøte fremme konkrete synspunkter på oppsynsbehov, og innspill til prioriteringer av disse.

Thomas Johansen fra SNO presenterer statusrapport for 2024 i fellesmøte med faglig rådgivende utvalg.

Vedlegg:

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/4516-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 28.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	20/2024	06.12.2024

Børgefjell nasjonalpark - orienteringer møte 4 - 2024

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering

Saksopplysninger

Nasjonalparkforvalter orienterer om aktuelle tema/saker det arbeides med.
Styreleder Ellen Schjølberg orienterer om styreledersamling.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/11568-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 25.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	21/2024	06.12.2024

Søknad om dispensasjon for organisert skitur i Børgefjell mars 2025 - Lengetur - Tor-Gunnar Skibakk

Forvalters tilrådning:

Med hjemmel i verneforskriftenes § 3 pkt. 5.2 fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

- Lengetur v/Tor-Gunnar Skibakk gis dispensasjon fra verneforskriftene for gjennomføring av 2 (to) organiserte skiturer i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.
- Dispensasjonen gjelder fra 1. mars til og med 1. april 2025.
- Dispensasjonen gjelder turfølge på inntil 14 personer inkl. guider.
- Turene skal kun gjennomføres etter følgende traseer:
 - Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Tiplingan og Stolvollen/Sjånes
 - Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Måsskardvatnet, Simskardet
 - Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Legdvatnet og Øyum i Susendal
- Arrangør og deltakende guider må gjøre seg godt kjent med vernebestemmelsene og retningslinjene i forvaltningsplan for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.
- Deltakerne må bevisstgjøres på at de oppholder seg i en nasjonalpark og at det derfor er viktig å fokusere på at den enkeltes og gruppas aktivitet skal sette så få spor som mulig på naturmiljøet
- Før ferdselen gjennomføres skal nasjonalparkforvaltningen orienteres på epost.
- Før ferdselen gjennomføres skal Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen og Tjåehkere Sijte v/Mats Joma kontaktes for å få oversikt om det finnes tamrein i de aktuelle traseer, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Lengetur v/Tor-Gunnar Skibakk søker dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel i Børgefjell nasjonalpark i mars 25.

Hi North (tidligere Naturlige Helgeland AS) har hatt slik dispensasjon tidligere år og har benyttet Lengetur som samarbeidspartner for gjennomføring av tidligere års turer. Fra 2024 har ikke Hi North være med som arrangør da de har endret fokus på sine produkter. Lengetur fikk innvilget tilsvarende dispensasjon for å gjennomføre to organiserte turer i mars 2024, det søkes nå om tilsvarende dispensasjon for mars 2025. Tidligere daglig leder i Hi North skal være lokal kontaktperson for Lengeturs opplegg.

Det planlegges 2 skiturer med 4 overnattinger i telt. Turene skal ha maksimum 12 deltagere og 2 guider (4-6 telt). For ytterligere opplysninger vises det til søknad fra Lengetur

Organiserte/guidete turer til fots eller på ski i perioden f.o.m. 1. august t.o.m. 28./29. februar er en form for organisert ferdsel som **ikke** skader naturmiljøet og trenger derfor **ikke** særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

All organisert ferdsel i perioden f.o.m. **1. mars t.o.m. 31. juli** foregår i hekke- og yngletiden for en rekke sårbare arter, som f.eks. jaktfalk og fjellrev. Dette er arter som kan være svært sårbare for unødig forstyrrelser i hekke- og yngletiden. Organisert ferdsel i denne perioden vil derfor være søknadspliktig.

Børgefjell er et viktig yngleområde for fjellrev og arten er oppført under kategorien CR, kritisk truet, på den norske rødlista. Vintersesongen i Børgefjell er ei sårbar tid for fjellreven og unødige forstyrrelser bør unngås. Ferdsel kan utgjøre en risiko for unødig forstyrrelser. Det samme gjelder for ulike rovfuglarter som hekker i Børgefjell. Disse forbereder hekking fra mars og utover. Det er da viktig at evt. traseer/aktiviteten legges utenfor sårbare områder og til områder der det er ferdsel/forstyrrelser fra før.

Ihht. generelle retningslinjer for saksbehandling i forvaltningsplanen skal berørte reinbeitedistrikt ha saker om organisert ferdsel til uttalelse før vedtak fattes. Tiltaket det søkes dispensasjon for skjer i mars som også er en sårbar periode for tamrein ift. beitetilgang og forstyrrelser. Søknadene for tidligere år er sendt til distriktene for uttalelse, det fremkom da ingen negative tilbakemeldinger under forutsetning av at turene blir gjennomført i mars og at reindriften kontaktes før turen gjennomføres. Søknad for 2025 er ikke sendt distriktene for uttalelse, men en har i tilrådningen hensyntatt distriktenes tidligere tilbakemeldinger på aktiviteten.

Målsetting i forvaltningsplanen er at innenfor rammen av verneforskriften og vernets formål skal ikke forvaltningen av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark være til hinder for utviklingen av bærekraftig og miljøtilpasset reiseliv. Nasjonalparkstyret må vurdere om tiltaket er innenfor rammen av verneforskriften og vernets formål før evt. dispensasjon gis. Søker må her kunne defineres å drive med bærekraftig og miljøtilpasset reiseliv. I vurderingene må en også være bevist at det i området er ferdsel uansett av besøkende som utøver friluftsliv. Dette medfører forstyrrelser i området og spørsmålet videre blir om omsøkte tiltak medfører vesentlig økt belastning utover eksisterende belastning?

Nasjonalparkstyret innvilget tilsvarende søknader for mars 2019, mars 2020, mars 2021, mars 2022, mars 2023 og mars 2024. Av ulike årsaker ble ikke turene før 2022 gjennomført av tidligere Naturlige Helgeland AS.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Naturbase, artskart, rovbase, forvaltningsplan mm er benyttet som kunnskapsgrunnlag for beslutningen.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf naturmangfoldloven § 9.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte ferdselen er i et begrenset omfang slik at den på kort sikt ikke vil medføre noen stor økt belastning på området. Imidlertid foregår aktiviteten i en meget sårbar periode og hvis flere aktører etablerer tilsvarende tilbud kan dette medføre økt belastning på området. Det åpnes ikke for omsøkte trase via Simskardvatnet

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis tiltaket medfører miljøforringelse, skal kostnadene til eventuell retting bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Ikke relevant i dette tilfellet.

Vedlegg:

- Brev av 19. oktober 2024 - søknad om organisert skitur gjennom Børgefjell nasjonalpark i mars 2025

LENGETUR

v/Tor-Gunnar Skibakk
Hagalykkja 52
2080 Eidsvoll

19. september 2024

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

v/Nasjonalparkforvalter Tore Tødås
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Søknad om organisert skitur gjennom Børgefjell nasjonalpark i mars 2025

Viser til tidligere søknader og gjennomførte turer og søker med dette om å få gjennomføre organiserte skiturer gjennom Børgefjell nasjonalpark i mars 2025.

Turene er tenkt gjennomført med lokalkjente og svært erfarne guider fra LENGETUR og med påmelding av individuelle gjester. Vi er av den grunn avhengig av forutsigbarhet, da turer markedsføres og selges inn i god tid før turen går. Tidligere daglig leder i Naturlige Helgeland/Hi North, Merethe Kvandal, vil være lokal kontaktperson for oss.

Beskrivelse/Tidspunkt

Vi ønsker å gjennomføre inntil to, - 2 -, skiturer i mars 2025, fortrinnsvis i uke 12 og 13. Turene vi planlegger er tenkt gjennomført med 4 overnattinger i telt og totalt 5 dager ute i terrenget. Turene vil ha maksimum 12 deltagere og 2 guider pr tur (antatt 7-9 telt). Vi vil fiske underveis og våre gjester må utløse fiskekort etter gjeldende regler. Ingen motorisert ferdsel eller utsetting av depoter er planlagt i nasjonalparken.

Rute

Vi ønsker primært å gå følgende rute: Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Tiplingen og Storvollen/Sjånes (se kart nederst i søknaden). Planlagte leirplasser er ved Orrekvatnet, Kjukkeelva, Storskavlbecken/Simskardelva og Vestre Tiplingen. Sted for leirplasser langs denne ruta kan komme til å avvike noe fra beskrevet grunnet vær, føreforhold og/eller deltagerens fysiske form.

Med de forholdene som kan råde i Børgefjell vinterstid eller om noe skulle tilstøte turdeltakere, ønsker vi av sikkerhetsmessige grunner å ha alternative ruter ut av nasjonalparken. Dette gjelder da ut Simskardet/Måsskardet/Biseggskardet eller til Øyum i Susendalen.

Se vedlagte kart for beskrivelse av de ulike rutene. Rød rute er foretrukket trasé. Blå ruter er sikkerhetsalternativer.

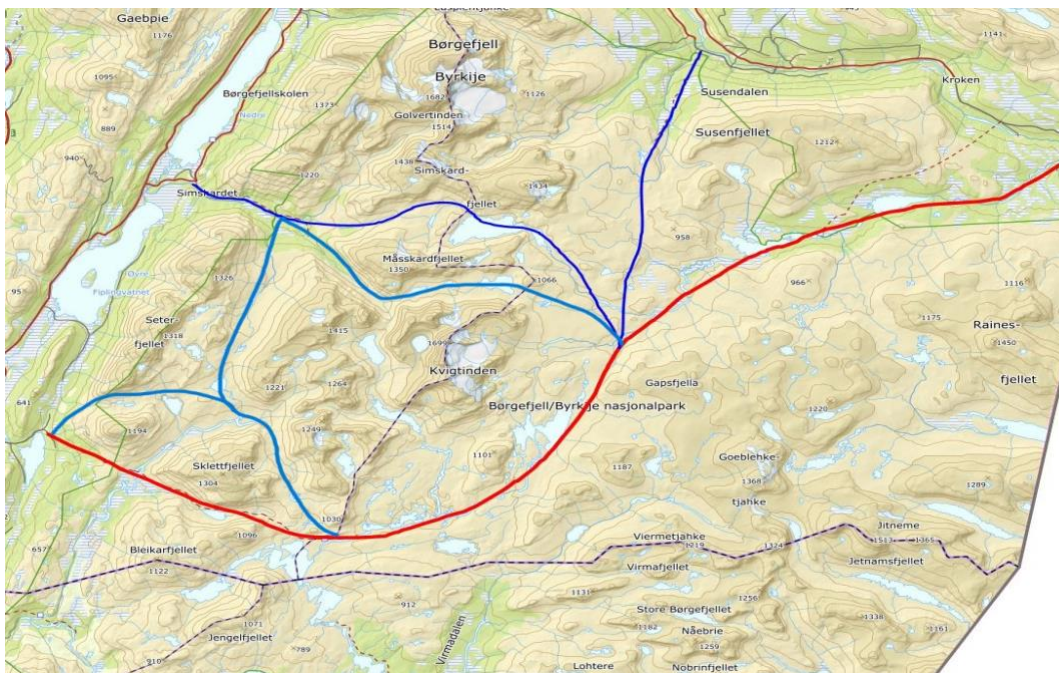
Vi er fleksible i forhold til rutevalgene. Skulle det være nødvendig kan vi gjøre om planlagt rutevalg med tanke på reindrift kort tid før avgang eller underveis på turen. Vi har forståelse for at det er reindrift i området og vil unngå å forstyrre dyrene i kalvingsperioden. Vi er derfor interessert i et godt samarbeide og dialog med reindriften. Vi har alltid med satellittkommunikasjon, slik at vi kan nås underveis på turen for å sikre at vi ikke går inn i et område som vil forstyrre reinen. Vi har som tidligere nevnt med oss Merethe Kvandal som lokal kontaktperson.

Vi i LENGETUR er generelt opptatt av å ferdes på en måte i naturen som setter minst mulig spor. Vi ønsker å formidle kultur og historie, og ivareta natur og dyreliv ved å forstyrre minst mulig. Det er for oss en selvfølge å ta med all søppel hjem, og vi tar også med oss det vi finner underveis som andre eventuelt har forlatt. Vi har med biotoalett på våre turer, slik at det heller ikke vil være noen etterlatenskaper av denne art etter oss.

Vi er gjerne tilgjengelig for mer informasjon. Vi håper på en rask og positiv behandling av søknaden.

Med vennlig hilsen
Tor-Gunnar Skibakk

LENGETUR
Tlf. 92 04 58 95
tor-gunnar@lengetur.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/11584-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 08.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	22/2024	06.12.2024

Børgefjell nasjonalpark - søknad om dispensasjon fra verneforskriften for riving av eksisterende og oppføring av nytt båtnaust ved Blyvatnet, og for bruk av snøscooter til transport – Røyrvik fjellstyre

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fatter følgende vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens §48:

- Røyrvik fjellstyre gis dispensasjon fra verneforskriftens §3 pkt. 1.1 for riving av eksisterende naust ved Blyvatnet i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.
- Røyrvik fjellstyre gis dispensasjon fra verneforskriftens §3 pkt. 1.1 for oppføring av nytt naust ved Blyvatnet i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Rivings- og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skal transporteres ut av verneområdet og leveres godkjent mottak.
- Størrelse på nytt naust skal ikke overstige 3,40 meters bredde og 4,20 meters lengde målt på ytterkant kledning.
- Nytt naust skal plasseres på samme tomt som eksisterende naust.
- Mønehøyde målt fra underkant svill skal ikke overstige 2,70 meter. Høyde underkant svill og ned til bakkenivå skal ikke overstige 30 cm målt i senter portåpning.
- Det skal benyttes trevirke som kledning på naustet. Hvis bygget overflatebehandles skal kun mørke jordfarger benyttes, dette gjelder også vindskier, portomramning, hjørnekasser ol.
- Takteking utføres med mørke materialer.
- Det skal ikke monteres vinduer på naustet.
- Innvendig skal det ikke fortas inndeling i rom eller annen tilrettelegging for opphold i naustet.
- Det skal ikke etableres platting, terrasse el. ved naustet.
- Naustet skal ikke benyttes til andre formål enn oppbevaring av båt. Det tillates ikke utlegg/oppbevaring av flere båter.
- Byggearbeidene skal kun foregå i tidsrommet 01.07 til 30.10 i årene 2025 og 2026. Bygget skal være ferdig oppsatt og området ryddet for bygningsmaterialer senest 30.10.2026 og klart for påfølgende dispensasjonskontroll.

- Når tiltaket er gjennomført meldes dette skriftlig med bilder av bygg til nasjonalparkstyret innen 30.10.2026

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 6.3 c gis Røyrvik fjellstyre dispensasjon for bruk av snøscooter på snødekt mark for transport av materialer til nytt naust ved Blyvatnet med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for inntil 10 turer fordelt på årene 2025 og 2026.
- Siste kjøredato er 30. april.
- Transporten skal ikke gjennomføres i påskeferie (palmelørdag til 2. påskedag) eller på søndager.
- Det skal føres kjørebok før den enkelte tur foretas. Utfylt kjørebok og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltakene innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skjer på eksisterende bygg og vil ikke påvirke landskapets art og karakter. Dette under forutsetning av at gitte vilkår for dispensasjonen etterlevs. For å unngå forstyrrelser i hekke- og yngletiden settes det vilkår om at byggearbeider ikke kan gjennomføres før 1. juli. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Andre forhold

- Det gjøres oppmerksom på at denne tillatelsen er hjemlet i naturmangfoldloven og forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og gjelder bare i forholdet til verneforskriftens bestemmelser.
- Hvis det er tamrein i området, skal det vises hensyn til denne. Før arbeider/transport utføres kan Tjåehkere sitje v/Mats Joma kontaktes for å få oversikt om det er rein i området og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.
- Tillatelsen gjelder ikke i forhold til plan- og bygningsloven, kommunal vurdering/godkjenning etter plan- og bygningsloven må derfor innhentes.
- Dispensasjonen omfatter ikke grunneiers rettigheter.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Røyrvik fjellstyre søker i brev av 23.10.2024 om dispensasjon fra vernebestemmelsene for å rive eksisterende naust ved Blyvatnet og erstatte dette med nytt bygg. Tiltaket begrunnes med at eksisterende naust er i så dårlig teknisk forfatning at det vil kreve omfattende vedlikeholdsarbeider for å gjenopprette tilstrekkelig teknisk standard. Røyrvik fjellstyre fikk innvilget tilsvarende søknad i møte 01.12.2022 sak 28/2022. Denne dispensasjonen ble tidsavgrenset for gjennomføring innen 31.12.2023. Av ulike årsaker internt i Røyrvik fjellstyre ble ikke prosjektet gjennomført som forutsatt. Derfor søkes det nå på nytt på samme tiltak som tidligere innvilget etter som tidligere gitte dispensasjon ikke er gyldig lengre.

I henhold til verneforskriftens §3 pkt. 1.1 er området vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger og andre byggverk mv. I punkt 1.2b står det at bestemmelsene i pkt. 1.1 ikke er til hinder for vedlikehold av lovlig oppførte bygninger, reindriftsanlegg og andre innretninger som ikke endrer bygningens/innretningenes karakter eller bruk. Videre i punkt 1.3c at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til å gjenoppføre bygninger som er ødelagt ved brann og naturskade.

I forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark er begrepet vedlikehold definert som følger: «*med vedlikehold forstås mindre tiltak for å opprettholde teknisk og funksjonell standard slik som taktekking, etterisolering, montering av nye ruter med mer. Tiltak som innebærer fasadeendring defineres ikke som vedlikehold*»

Omsøkte tiltak kan ikke defineres som vedlikehold ift. definisjonen i forvaltningsplanen ettersom eksisterende naust skal erstattes med nytt bygg. Det kan heller ikke defineres som *gjenoppføring av bygninger som er ødelagt ved brann og naturskade* ettersom eksisterende naust fortsatt står med bærende konstruksjoner. Søknaden fra Røyrvik fjellstyre kan derfor ikke innvilges med hjemmel i verneforskriftens bestemmelser. Evt. dispensasjon må da hjemles i naturmangfoldlovens §48 (*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*)

Spørsmålet videre er om gjennomføring av tiltaket strider mot vernevedtakets formål og kan påvirke verneverdiene nevneverdig, dette både i byggeperiode og bruksperioden.

Dagens status er at Røyrvik fjellstyre har et lovlig oppsatt naust ved Blyvatnet. Naustet er i dårlig teknisk forfatning og fjellstyret ønsker å gjennomføre tiltak før naustet raser sammen. Det vurderes at det ikke er hensiktsmessig å gjennomføre vedlikeholdstiltak på eksisterende naust da dette kan bli nesten like omfattende som oppsetting av nytt bygg. Nytt bygg prefabrikeres som veggelementer som transporteres inn for montering, noe som vil forkorte byggetid i felt.

I forhold til om tiltaket strider mot vernevedtakets formål og kan påvirke verneverdiene nevneverdig må en vurdere dette opp mot belastningen et større vedlikeholdsarbeid på eksisterende naust vil medføre. Ettersom dagens naust er i dårlig forfatning må en anta at en del bærende konstruksjoner, kledning og tak må skiftes ut. Noe som kan medføre omfattende byggearbeider innenfor rammen gitt i verneforskriftens §3 punkt 1.2 b (vedlikehold). Sett opp mot dette trenger ikke den samlede belastningen med effektivt å rive eksisterende bygg og oppføre ny konstruksjon bli vesentlig større.

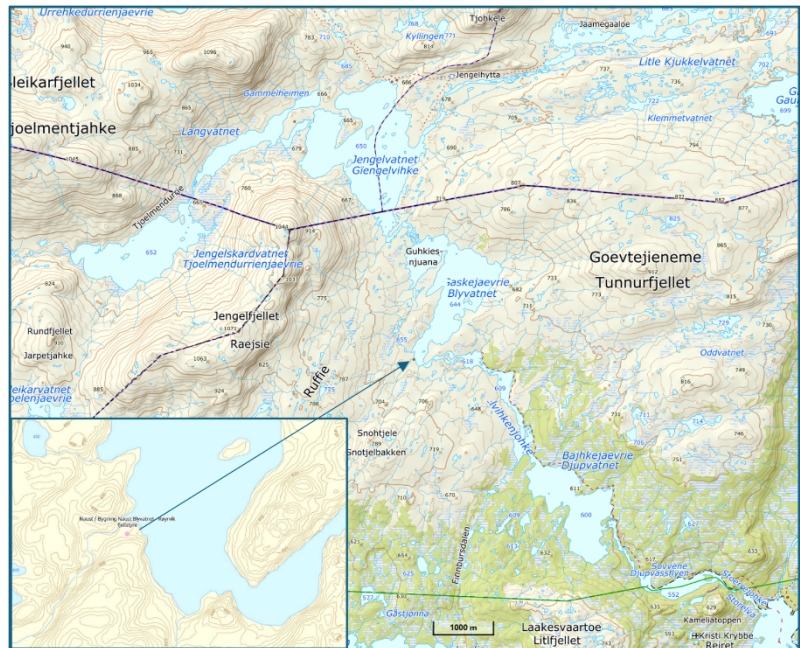
I en dispensasjon vil det da være mulig å sette vilkår om gjennomføring av arbeidene og utforming av bygning. Dette er da vilkår om størrelse, utforming og tid for gjennomføring.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase mm) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold på lokasjonen som tilsier at tiltaket kan komme i konflikt med slike interesser. Eksisterende naust er registrert i verneområdeloggen og kjent for SNO og nasjonalparkforvaltningen.

Reindriftsforvaltningen og Tjåehkere sijte fikk søknaden av 2022 tilsendt til orientering og evt. kommentering jfr. forvaltningsplanens føringer. Det anses derfor unødig å sende denne på nytt da søknaden omhandler forlengelse av tidligere gitt dispensasjon.

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Omfanget av aktivitetene er begrenset i tid og rom.

Ut fra disse vurderingene samt satte vilkår mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Bruk av snøscooter til transport vil i liten grad øke den samlede belastningen i område. Transporten skal foregå i et kort tidsrom, etter fast trase og være gjennomført før 30. april. Tiltaket gjennomføres med utgangspunkt i eksisterende bygg med tilhørende belastning og vil ikke medføre økt belastning utover det som følger av byggeperioden. Byggeperioden anses ikke å øke belastningen vesentlig mer enn vedlikeholdsarbeider innenfor rammene i verneforskriften. §10 tillegges derfor liten vekt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Vedlegg:

- Brev av 23.10.24 fra Røyrvik fjellstyre - søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for å rive eksisterende naust ved Blyvatnet og erstatte dette med nytt bygg

Røyrvik fjellstyre

Stasjonsvegen 4

7898 Limingen

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for riving av eksisterende og oppføring av nytt båtnaust ved Blyvatnet, og for bruk av snøscooter til transport – Røyrvik fjellstyre.

Røyrvik fjellstyre forvalter Namsvatn statsallmenning som ligger i Røyrvik kommune. Arealet til statsallmenningen er på 575 000 dekar, og Børgefjell nasjonalpark dekker 446 000 dekar av dette. Fjellstyret har 1 fast ansatt i 80% stilling.

For å legge til rette for bruken av statsallmenningen har Røyrvik fjellstyre 4 allmenningshytter, der 3 allmenningshytter ligger i statsallmenningen og 1 ligger inntil statsallmenningen. I tillegg til allmenningshyttene med uthus/boder har fjellstyret to hengebruer og to båtnaust. Båtnaustene som ligger ved Orvatnet og Blyvatnet bidrar til å beskytte båtene gjennom vinteren. Området består ofte av store snømengder. Båtnaustet ved Blyvatnet har gjennom mange år fått kjenne på værforholdene, og fremstår i veldig dårlig forfatning i et ellers åpent landskap (*Figur 3-5*). Naustet ligger på gårdsnummer 75 og har bruksnummer 1, i Namsvant statsallmenning (*Figur 1-2*).

Figur 1. Oversiktsbilde av båtnaust ved Blyvatnet i Namsvatn statsallmenning inne i Børgefjell Nasjonalpark.

Figur 2. Detaljert oversikt med flyfoto over båtnaust ved Blyvatnet, UTM 32 7226236, 0719497.

Røyrvik fjellstyre søker med dette om dispensasjon fra vernebestemmelsene for å rive eksisterende naust ved Blyvatnet og erstatte dette med et nytt bygg med samme plassering (Figur 2). Naust ble satt opp på 50-60 tallet. Søknad begrunnes med at eksisterende naust er i så dårlig teknisk forfatning at det vil kreve omfattende vedlikeholdsarbeider for å gjenopprette tilstrekkelig teknisk standard. Materialer er råtne, konstruksjon er skeiv og flere bærende elementer har knekt (Figur 3 & 5). Det vil derfor belaste området mindre ved å rive eksisterende bygg og sette opp ny konstruksjon. Dette kan fjellstyret gjøre innen 2025.

Videre søkes det på nytt om å kjøre inn nye elementer til nytt naust, og frakte ut gamle materialer på vinterføre vinter 2025 med scooter. Rivningsarbeidet vil bestå av å demontere bærekonstruksjon, yttertak og kledning. Oppbygning vil bestå av nytt støpt fundament, bærekonstruksjon, nytt yttertak, kledning og et innvendig gulv (Figur 6). Gulv for å løfte båten opp fra bakken på grunn av snøsmelting og isdannelser (Figur 4). Kledning av malmfuru som er naturlig og motstandsdyktig mot råte og et naturlig materiale. I tillegg vil det bli benyttet vindtettprodukter på tak og vegger innvendig. Dette vil bidra til et tett og holdbart båtnaust. Sommert opp vil nytt bygg bli

satt opp av ferdige snekrede elementer og fraktet med scooter vinterstid for å hindre unødvendig belastning på området.

Utvendige mål for nytt båtnaust skal ha samme dimensjoner som nåværende båtnaust. 4,2 m langt, 3,4 m breit og total høyde på 2,65 m. Altså et areal på 14,3 m². Beskrives i plantegning (*Figur 6*). Dette vil ikke være med på å endre bygningens karakter eller bruk ettersom bygning brukes til å oppbevare fjellstyrets båt på Blyvatnet.

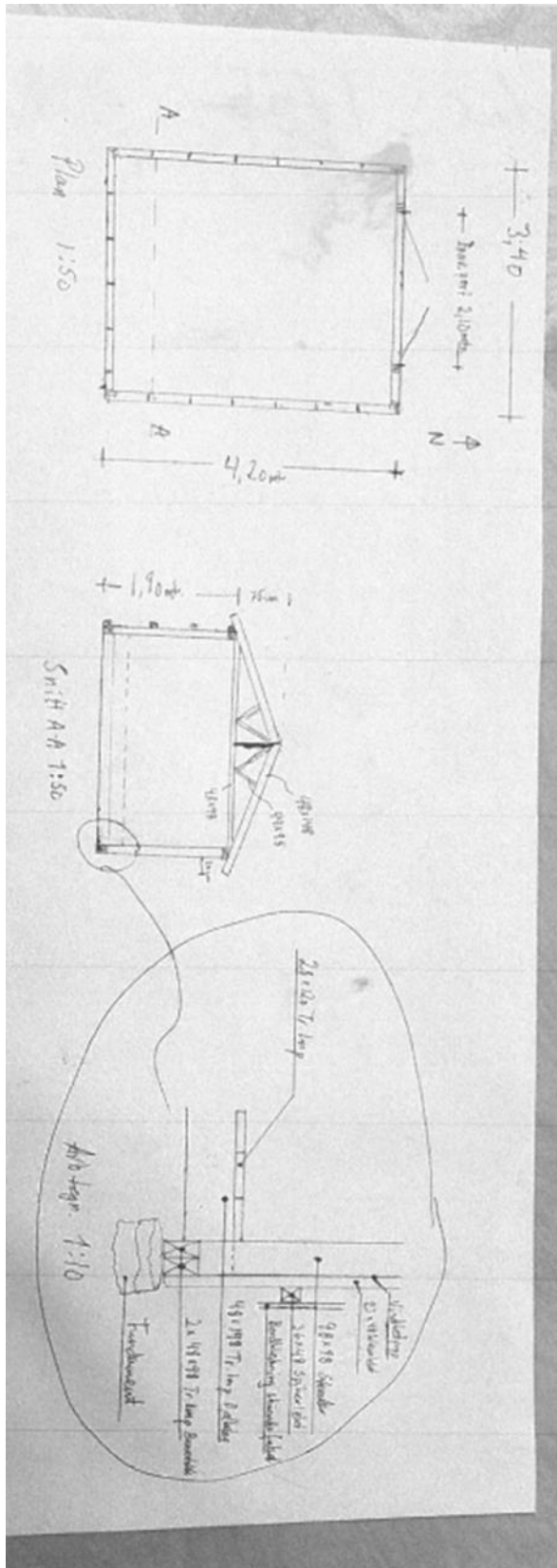
Figur 3. Båtnaust ved Blyvatnet. Skeive dører og løse/råtne materialer. Foto R. Elnan 18.10.22.

Figur 4. Båtnaust ved Blyvatnet vinterstid med mye snø. Foto B. Moen.

Figur 5. Naust innvendig med knekt konstruksjon markert med rød ring. Foto R. Elnan 18.10.22.

Figur 6. Arbeidstegning med forskjellige mål og forklaringer for nytt båtnaust ved Blyvatnet. Tegning av B. Moen.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/13439-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 28.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	23/2024	06.12.2024

Børgefjell nasjonalpark og austre Tiplingan lvo - innmelding av behov for midler til tiltak i 2025

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar at det søkes tiltaksmidler for følgende tiltak i 2025:

- Informasjonspunkt på Laksvollen i Grane kommune i samarbeid med Lomsdal Visten nasjonalparkstyre og Grane kommune.
- Rydding og uttransport av båtvrak, båter og annet søppel i samarbeid med Statskog SF
- Rehabilitering av klopper på Namskrokstien
- Supplerende klopplegging til ny bru Storelvdalen (Jengelstien)
- Informasjonspunkt Namsskogan (besøksstrategi) (Namsskogan kommune).

Nasjonalparkstyret delegerer til arbeidsutvalget og nasjonalparkforvalter å gjennomføre videre prosess med innmelding av behov til Miljødirektoratet.

Hjemmelsgrunnlag

- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §47

Saksopplysninger

Styrets vedtekter punkt 6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning beskriver følgende:

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ut fra en vurdering av om verneformålet i de enkelte verneforskrifter oppnås, vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging i nasjonalparker og landskapsvernområder skal inngå i forvaltningsplanen, jf. naturmangfoldloven §§ 35 og 36 siste ledd.

Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner. Nasjonalpark-/verneområdestyret kan legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven i samsvar med besøksstrategi og forvaltningsplan. Nasjonalpark- /verneområdestyret bør innlede et samarbeid med lokalt reiseliv, øvrig reiseliv og aktuelle besøkssteder i dette arbeidet for å sikre at hensynet til verneområdet ivaretas. Nasjonalpark-/verneområdestyret er forvaltningsmyndighet og skal ikke opptre som kommersiell aktør.

Nasjonalpark/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtelses- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen. Som forvaltningsmyndighet skal nasjonalpark-/verneområdestyret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Nasjonalpark-/verneområdestyret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Nasjonalpark-/verneområdestyret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner. Tildelingene skjer ut ifra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalpark/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- og tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter

Årlige planleggingsmøter er en formalisert prosess mellom forvaltningsmyndigheten og SNO lokalt for å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt. Planleggingsmøtene er en arena for rapportering fra SNO lokalt, drøfting av status, utfordringer og tiltaksbehov. Dette er et grunnlag for forvaltningsmyndighetens innmelding av behov for oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak, samt innmelding av behov for tiltaksmidler til MD/SNO.

Føringene for disponeringen av de statlige tiltaksmidler for verneområdene – post 1420.31 fremgår av brev av 07.11.2024 fra Miljødirektoratet. I brevet presiseres det at budsjettpost 1420.31 er en statlig investeringspost og ikke en tilskuddspost, innmeldingen skal utelukkende være for midler til tiltak i regi av styret som forvaltningsmyndighet, og ikke en liste over tiltak som kommuner, private aktører eller andre ønsker å utføre. Videre står det at innmeldingen skal være forvaltningens liste over prioriterte tiltak som planlegges gjennomført i 2025, ikke en flerårig tiltaksliste inkludert tiltak som ikke skal gjennomføres i 2025.

I utgangspunktet er det tiltak initiert av nasjonalparkforvaltningen alene, eller i samarbeid med grunneier (Statskog) eller andre offentlige myndigheter som kan finansieres ved tiltaksmidlene. En forutsetning er at tiltaket er forankret i en forvaltningsplan, sårbarhetsanalyse eller godkjent besøksstrategi.

Besøksstrategien for Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark ble vedtatt av nasjonalparkstyret i møte 03.10.2019 og godkjent av Miljødirektoratet i brev av 18.11.2019. Senere er tiltaksplanen i

besøksstrategien revidert i vedtak 36/2023 den 08.12.2023. Dette betyr at foreslåtte tiltak i besøksstrategien kan søkes finansiert av tiltaksmidler.

Planleggingsmøte 1 ble avholdt 22.11.2024 på Teams. Deltagende var SNO, fjelltjenesten, fjellstyrene, grunneier Statskog og representanter fra arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret sammen med nasjonalparkforvalter. I møtet ble forslag til tiltak og ønsket SNO ressurs for kommende år gjennomgått. Rådgivende utvalg vil bli orientert om forslag til tiltak i møte den 06.12.2024.

Tiltak innenfor verneområdenes grenser er i hovedsak knyttet til forvaltningsplanen, besøksstrategi og verdi-/sårbarhetsvurdering. Flere av tiltakene er knyttet til tidligere gjennomførte skjøtselstiltak med mål om å få forbedret effekten av disse. Tiltakene gjennomføres med mål om å bevare eller forbedre naturtilstanden i verneområdene, samt forebygge mot fremtidige skader forårsaket av endret bruk eller som følge av klimaendringer.

For planlegging og gjennomføring av tiltak skal disse vurderes i tråd med føringer i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12. Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase mm) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold på lokasjonene som tilsier at tiltaket kan komme i konflikt med slike interesser. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, ut fra foretatte undersøkelser mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt. Transport av materialer og utstyr for gjennomføring av tiltak skjer i hovedsak ved bruk av snøscooter, alternativt helikopter der det er mest hensiktsmessig. Denne transport vil i liten grad øke den samlede belastningen i område og være av kort varighet. Transporten skal foregå i et kort tidsrom, etter fast trase som benyttes ved annen transport, og være gjennomført før 30. april. Tiltaket gjennomføres som skjøtsel eller tilrettelegging med mål om å forbedre tilstanden i verneområdene. §10 om økosystemtilnærming og samlet belastning tillegges derfor liten vekt. Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at tiltakene vil medføre spesiell miljøforringelse utover visuell effekt. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Bruk av snøscooter og begrenset bruk av helikopter er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet, § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Ut fra konklusjoner i planleggingsmøte 1 tilrådes at det søkes tiltaksmidler til følgende prosjekter/tiltak i 2025:

Informasjonspunkt på Laksvollen i Grane kommune i samarbeid med Lomsdal Visten nasjonalparkstyre og Grane kommune.

I forbindelse med omlegging av E6 gjennom Svenningdal overtar Grane kommune et deponiområde på rundt 18. mål like ved E6. Dette området har fått navnet, «Laksvollen» og vil bli et naturlig stoppested like sør for Trofors sentrum. Grane kommune har i dag status som nasjonalparkkommune og er vertskapskommune for 2 nasjonalparker (Børgefjell og Lomsdal-Visten) samt flere mindre verneområder. Arealet på Laksvollen er ferdig regulert og i reguleringsbestemmelsene ligger det blant annet inne føringer for arkitektur og bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Grane kommune har invitert nasjonalparkene Lomsdal Visten og Børgefjell inn i prosjektet for å etablere et informasjonspunkt. For dette er det også innledet et samarbeid med Miljødirektoratets merkevaregruppe for bruk av «merkevaren for Norges nasjonalparker». Foreløpige planer er å etablere 12 informasjonstavler spredt i område hvor det informeres om natur, kultur, nasjonalpark, nasjonalparkkommune mm. Målet med informasjonen er ikke å lede besøkende til nasjonalparkene, men tilbudene som ligger i nasjonalparkkommunene som det kan være interessant for veifarende å benytte. Ny E6 er stipulert til en årsgntrafikk på 2.150 kjøretøy, dette tilsier at det er et stort potensial for besøk på informasjonspunktene. Besøkende her vil da ikke være den typiske

fjellturisten, men andre typer besøkende som har annet formål med reisen. Innholdet som kommuniseres ut må da hensynstas dette.

Rydding og uttransport av båtvrak, båter og annet søppel i samarbeid med Statskog SF

I verneområdene er det kartlagt en del båter, båtvrak og annet søppel. I samarbeid med grunneier Statskog er det startet et prosjekt med å få ryddet i områdene. Statskog har tatt ansvar for å avklare eierskap med mål om at elementer som ikke skal befinne seg på eiendommene fjernes. For mest mulig effektiv opprydding planlegges det en felles aksjon med uttransport i 2025.

Rehabilitering av klopper på Namskrokstien

Sti fra innfallsporten ved Smalvatnet og inn til Namskroken er klopplagt over flere år. Dette er en sti med mye ferdsel. En ser nå behov for rehabilitering av en del klopper. Det er nødvendig å løfte opp en del av den tidligere klopplaggingen da kloppene har «gravd» seg ned i terrenget. Disse må løftes opp og forsterkes for å unngå at dette skjer på nytt. På noen av kloppene må det også foretas sklisikring. Formålet med skjøtselstiltaket er å hindre videre skader på terreng pga. ferdsel og på sikt få revegert skadede områder.

Supplerende klopplagging til ny bru Storelvdalen

Jengelstien er fra før klopplagt inn til Orrekvatnet. I 2023 ble det etablert ny bru i Storelvdalen, denne ligger ca. 100 meter oppstrøms tidligere bru. Det er behov å legge klopp fra tidligere brusted frem til nytt brusted da terrenget her består av mye myr med dårlig slitestyrke. Hvis strekningen ikke klopplagges vil det medføre skader på terreng. Det er behov for ca. 100 meter klopp.

Informasjonspunkt Namsskogan

Namsskogan kommune har utarbeidet egen plan for gjennomføring av ulike nasjonalparkkommunetiltak. Dette også inkludert etablering av ulike informasjonspunkter i kommuner hvor det skal kommuniseres under merkevaren Norges nasjonalparker. Planen ble godkjent i Namsskogan kommunestyret i desember 2023. Kommunen planlegger gjennomføring av tiltak i 2024. Tiltaket føres opp med bidrag fra nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

- Brev fra Miljødirektoratet av 07.11.2024 vedr. Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO ressurser i verneområder – 2025
- Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder.

Alle Statsforvaltere og verneområdestyrer

Trondheim, 07.11.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/8934

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025

Statsforvalteren kan i år innen 15. november sende inn et anslått totalbeløp for tiltaksmidler for 2025 (midler til naturrestaurering ikke inkludert) og på grunnlag av dette bli tildelt 25% av totalbeløpet allerede i tildelingsbrevet før jul. Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, og frist for innmelding i ESS er 10. januar 2025. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

Post 1420.31 – Tiltak i verneområder og naturrestaurering Nytt – statsforvaltere kan melde inn estimert totalbeløp innen 15. november 2024

Med referanse til oppfølging etter vårkonferansen for miljøverndirektørene og e-post fra Miljødirektoratet til embetene av 1. oktober, følger her informasjon om prøveordning for tidlig del-tildeling av tiltaksmidler. Prøveordningen gjelder kun for statsforvaltere og kommuner med delegert forvaltningsmyndighet. Ordningen gjelder ikke for restaureringstiltak over samme budsjettpost – her gjelder innmelding av behov for midler som før. Nasjonalpark- og verneområdestyrene skal melde inn og får behandlet sine behov for tiltaksmidler på samme måte som tidligere år.

For at statsforvalterne skal kunne starte opp forberedelser og tiltak som kan/bør ha oppstart tidlig på året i 2025, ønsker vi å tildele 25 % av innmeldt totalbehov allerede den 20. desember 2024, i tildelingsbrevet til statsforvalterne for 2025. Alle tiltak skal være i tråd med postformålet og strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi ber om at statsforvalterne innen 15. november sender inn et realistisk anslag for totalbeløp for tiltaksmidler i 2025 – midler til naturrestaurering ikke inkludert. Anslaget sendes på e-post til post@miljodir.no og med kopi til vibeke.husby@miljodir.no

Nasjonalpark- og verneområdestyrene har i flere år meldt inn behov for midler til tiltak i ESS, på samme vis som statsforvalterne. De har på bakgrunn av innmeldingen fått en rammetildeling, med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap./post 1420.31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi legger nå opp til liknende prosedyre for statsforvalterne.

En ramme vil bli tildelt i februar 2025, på bakgrunn av hvilke tiltak som er godkjent/har fått status som OK i ESS. Dette vil gi en smidigere ordning for statsforvalterne og samtidig effektivisere arbeidet i direktoratet. Det vil ikke lenger være behov for å melde inn behov for omdisponering av tiltaksmidler, så lenge midlene benyttes på tiltak med status OK i ESS. Rapportering i ESS skal skje på slutten av året, på samme måte som før. Dette fordi vi trenger en nasjonal oversikt over bruken av tiltaksmidlene, med behov for å kunne ta ut nasjonale rapporter fra ESS til ulike formål. Naturoppdrag vil om ikke så lenge kunne gi ytterligere forenkling og effektivisering av oppgavene knyttet til både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur i økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap, åpent lavland, elver og innsjøer og marine naturtyper langs kysten, både innenfor og utenfor verneområdene. Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringene. Midlene skal benyttes til å gjennomføre restaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Alle innmeldte tiltak skal i tillegg til verneformålet være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtelsesplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2025 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig, meldes inn som enkelttiltak i ESS, og ikke som del av en ramme.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til

slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes. Ved minkbekjempelse kan fellingsinstruksen kun tas i bruk av tjenesteytere som har kontrakt med SNO.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (med behov for kanalisering av ferdsel), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier. Behov for midler til informasjonstiltak i slike prioriterte områder meldes inn via ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Statsforvalteren kan for 2025 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Informasjonstiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Vi har tidligere hatt en avtale for leveranse av verneskilt, underskilt og skiltstenger, men den har gått ut. Vi skal i gang med anskaffelse av ny avtale. Inntil videre er det fortsatt mulig å bestille hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>. Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

Innmeldinger av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren".

Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og det er derfor viktig med effektmåling av tiltak. Vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestellere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdsestellere i verneområder der Miljødirektoratet besitter tellere, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen.

Erfaringene med dagens opplegg for ferdsestellere viser imidlertid at SNO bruker uforholdsmessig mye tid på oppfølging av tellere, og det er behov for å redusere SNO-bidraget grunnet begrensede ressurser. Dette betyr at forvaltningsmyndighetene kan forvente mindre SNO-bistand til tellere i felt. Vi er i ferd med å avklare opplegg for 2025, og vil komme med informasjon når dette er avklart.

For 2025 meldes behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdsestellere inn i ESS som før. Det skal meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. I kostnadsfeltet skrives kr. 1. Det er ikke ønskelig at forvaltningsmyndighetene kjøper inn tellere selv ved bruk av tiltaksmidler.

Marint søppel

Det fins en egen tilskuddspost for tilskudd til tiltak mot marin forurensning (post 1420.71). Statsforvalteren kan oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer til å søke midler fra denne posten for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Opprydding av avfall langs elver, vann og innsjøer er også omfattet av ordningen. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS, i skjemaet *Tiltak i verneområder*.

Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsetts, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal

bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene.

Hovedpunkter i samhandlingen (se også tabell under):

- I tillegg til å bruke Naturoppdrag aktivt gjennom året, skal de årlige planleggingsmøtene omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år
- Planleggingsmøtene mellom SNO og forvaltningsmyndighetene skal gjennomføres mellom 15. november og 15. desember. På forhånd bør det ha vært gjennomført formøter mellom saksbehandler hos forvaltningsmyndigheten og lokalt SNO hvor man går mer detaljert gjennom rapportering og nye fremtidige oppdrag
- Forslag til oppdrag for kommende år skal legges inn av forvaltningsmyndigheten i Naturoppdrag senest 1 uke før planleggingsmøtet. Forvaltningsmyndigheten kan også legge inn oppdrag ved behov gjennom året
- Alle oppdrag som er utført inneværende år skal være godt og tilstrekkelig dokumentert i Naturoppdrag av utføreren senest en uke før planleggingsmøtet. Dette gjelder også tiltak knyttet til Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025) og eventuelle andre oppgaver knyttet til restaurering av natur
- Endelig frist for innlegging av oppdrag for kommende år, er 10. januar.
- Ved innlegging av oppdrag i Naturoppdrag hvor SNO settes som ansvarlig, skal det som utfører settes inn navnet på *Naturoppsyn* som er oppgitt i Naturoppdrag. Alle verneområdene skal ha et SNO-navn som *Naturoppsyn*. Hvis det ikke ligger inne Naturoppsyn, lar en utfører stå tom
- SNO vil etter 10. januar ta endelig stilling til om oppdraget kan tas eller skal avvises. Hvis oppdraget tas, blir det vurdert om utfører skal endres eller ikke. Eventuell endring gjøres av SNO lokalt som del av egen planlegging
- Endelig frist for avklaring av oppdrag, settes til 15. mars, men det skal tilstrebes å ha dette klart så tidlig som mulig
- Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er allikevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må

denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Også tiltak knyttet til "Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)" og andre naturrestaureringsoppgaver. Om utfører ikke har tilgang til Naturoppdrag skal ansvarlig dokumentere oppdraget
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november til 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett alle oppdrag for kommende år i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest 10. januar	Oppdrag til SNO skal være knyttet til en utfører
Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	Senest 15. mars	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>

Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 20. november 2024.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering i ett av skjemaene.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2025. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i ESS og behov for SNO-ressurs (som utfører) i Naturoppdrag, er **10. januar 2025**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>
Naturoppdrag: <https://naturoppdrag.miljodirektoratet.no/>

Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2025, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2025. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet, se mailadresser over. Det kan da frigjøres tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Vedlegg:
Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025

Kopi til: Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

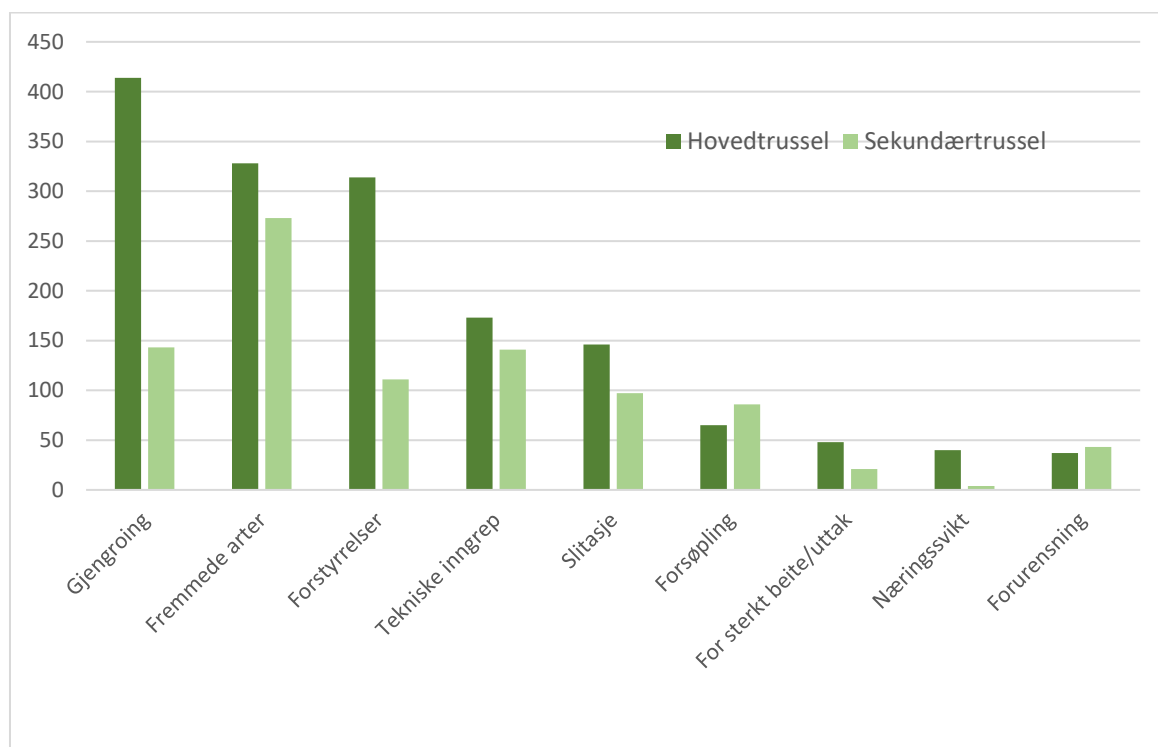
Tiltak skal være forankret i en skjøtts- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/18470-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 28.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	24/2024	06.12.2024

Møteplan Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre – 2025

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende møteplan for 2025

-
-
-
-

Ved få saker kan styreleder avlyse oppsatte møte, alternativt gjennomføre møte som digitalt møte eller e-postmøte.

Saksopplysninger

I vedtektene for nasjonalparkstyret står det følgende ift. avholdelse av styremøter:

«Nasjonalpark-/verneområdestyret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.»

I 2024 har det vært tre fysiske møter, og et digitalt møte (digitalt møte var med forrige styre)

De fire styremøtene har tidligere år vært avhold ca. som følger:

- Mars/april
- Siste del av juni ift. å få med flest mulig saker før feltsesong.
- Oktober. Oppsummeringer/befaringer (avhengig av barmark)
- November/desember. Fellesmøte med rådgivende utvalg. Bestillingsdialog, tiltak kommende år.